

Referat fra Forskningslederforum

Tid: Torsdag 22. september 2022, kl. 14.00 - 16.00.

Faste medlemmer: *Forskningsledere:* Mona Elisabeth Revheim Rootwelt (stedfortreder Mona K. Beyer), Lars Eide, Lars Nordsletten, Suraj Thapa, Leiv Arne Rosseland, Anders Øverbye (stedfortreder Åslaug Helland), Henrik Rasmussen (stedfortreder Kristin Bjordal), Morten Moe, Dan Atar

Fra Campus Abus: Torbjørn Omland, Helge Røsjø (Ahus)

Øvrige: Erlend B. Smeland (møteleder), Dag Kvale (møteleder), Shuo-Wang Qiao, Astrid Aksnessæther, Lillian Kramer-Johansen, Wenche Reed, Gina Clausen (referent)

Observatør: Martin Sending (OUS)

Inviterte: Eivind Hovig og Kjell Petersen (deltar digitalt)

Forfall: Kristin Bjordal, Annetine Staff, Hilde Lurås, Åslaug Helland, Trygve Holmøy, Steinar Halvorsen, Knut Magne Augestad

Sak	Tema
45/22	Godkjenning av protokoll fra forrige møte Referat fra forrige møte ble godkjent.
46/22	Føderert EGA: Arkiveringsløsning for sensitive genomiske data ved Eivind Hovig, Krefteklinikken OUS og Institutt for informatikk, Matnat UiO og Kjell Petersen, ELIXIR Norge Hovig og Petersen presenterte EGA Norge, (EGA European Genome-phenome Archive) et kontrollert tilgangsarkiv for FAIR (Findable, Accessible, Interoperable, Reusable) deling av norske humane genomer og fenomer. Arkiveringstjenesten er i tråd med internasjonale GDPR-krav. Det betyr at: <ul style="list-style-type: none"> • Datasettets eksistens og beskrivelse er gjort offentlig, men ikke datasettet i seg selv. • Tilgang til data fordrer godkjenning av myndigheten som kontrollerer datasettet • Data Access Committee (DAC) • Nedlasting og gjenbruk av data trenger signerte avtaler. FEGA Norway er organisert under UiO: <ul style="list-style-type: none"> ○ Godkjent av PVO og sikkerhetsmyndighet UiO ○ Organisert under Institutt for informatikk ○ Felles utviklingsarbeid med USITs TSD-mannskap <ul style="list-style-type: none"> • Drift vil foregå via ELIXIR Norge, med TSD og EGA sentralt som «back end» • Videreutvikling foregår i samarbeid med TSD, EGA sentralt og nordiske ELIXIR-noder, samt ulike EU-prosjekter • FEGA Norway benytter et standard TSD-prosjekt, med samme sikkerhetsmekanismer, i tillegg er data lagret med sterk kryptering på disk (crypt4gh). Tilleggstjenester tilrettelegger enklere data-inn- og data-ut-operasjoner for brukerne, og benytter TSD sine egne godkjente tjenester i bakgrunnen For å logge inn på tjenesten gå til: https://ega.elixir.no Tjenesten bygger på TSD. Systemet ble presentert. Herunder hvordan deponere data, hvordan søke i dataene og hvordan søke om å få tilgang til dataene. Merk at en databehandleravtale må være signert før forskeren kan ta i bruk

dataene.

[ELIXIR-Norway](#) Nasjonal node for Norge som er knyttet til [ELIXIR](#) –

- 23 ELIXIR-noder (nasjonale datainfrastrukturer)
- ~ 220 institutter på tvers av Europa
- 700+ ansatte aktive på tvers av ELIXIR
- 300+ tjenester opereres av ELIXIR-noder
- 7 sentrale EC-prosjekter koordinert av ELIXIR Hub

FEGA Norway og OUS-prosess:

- Godkjenningssprosess ved OUS, delvis i ulike iterasjoner
  - Sentralt
    - PVO (Tor Åsmund Marthinsen)
    - Avd. for informasjonssikkerhet (Heidi Thorstensen)
    - Forskningsstøtte (Peder Utne)
    - Juridisk OUS (Randi Borgen, Oda Bakken)
    - Forskningsdirektør (Erlend Smeland)
    - Presentasjon for Biobank- og registerutvalget
  - Kreftregisteret
    - Selvstendig vurdering (egne jurister bl.a.)
    - Pilot: miRNA-datasett fra Janusbankens data (Trine Rounge og Hilde Langseth)
- Har som følge av prosessen utviklet OUS-tilpasset veiledning for forskere (Forskningsstøtte og PVO)
- Har også dialog med andre sykehus (Ahus, St. Olav)
- Presentert for HSØ på initiativ fra dem

Kommentarer:

- Uklart om tjenesten vil koste noe.
- Fordelen med å bruke den norske løsningen er at support vil være i Norge.
- Kortere behandlingstid når dataene er i Norge.
- Hvordan får forskere som har generert de data som etterspørres av andre forskere, informasjon om dette? Svar: Forskerne får ikke informasjon fortløpende om forespørsler, men de får informasjon om databehandlingsavtalen/datautleveringen blir godkjent eller ikke. Dette vil spesifiseres i avtalen etablert mellom forsker som avleverer data og FEGA.
- OUS har begynt med en prosess vedrørende hvordan helseforetaket kan legge til rette for FAIR-prinsippene.

Dette representerer en viktig mulighet for forskerne ved våre institusjoner.. FIU (OUS) anbefaler at forskere benytter denne løsningen og vil vurdere eventuell avtale med UiO.

47/22

Møteform FLF - Forslag til fremtidig møteform. Inkludert breakout rooms ved Erlend Smeland og Dag Kvale.

Forslag til fremtidig møteform ble sendt ut med sakspapirene.

Det foreslås at det arrangeres tre felles møter i vårsemesteret, dvs. felles for Klinmed-OUS-Ahus og to møter på høsten.

To OUS-møter (OUS og Klinmed) hvert semester med fysisk deltakelse. Forskningsdirektør eier OUS-møtene og Klinmeds ledelse inviteres til møtene. Ahus vurderer eget behov for tilsvarende institusjonelle møter som OUS.

	<p><i>Oppsummering break-out rooms.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Viktig å opprettholde fellesmøtene. • Ahus stiller seg positive til at noen av møtene deles opp mellom Ahus og OUS. Ønsker også at fellesmøtene opprettholdes. • Viktige møter, men møtene har blitt store/mange deltakere. Var tidligere færre deltakere og mer aktiv diskusjon. • Break-out rooms fungerer bra til å diskutere saker i de digitale møtene. • Positive til at møtene deles opp. Viktig med gode møter, fremfor mange møter. • Fint å kunne melde inn saker fra klinikkene. Her må forskningsledere være aktive. • Klinikklederforum: Noen av sakene er overlappende (denne problematikken gjelder kun de forskningsledere som også har funksjon som klinikkleidere i UiO-linje) • Viktig at Klinmeds ledelse deltar på OUS-møter. • Fint å kunne møtes fysisk. • Fornøyd med agendaen til møtene. • Hybridmøter er krevende. <p>AU-FLF følger opp.</p>
48/22	<p>Håndtering av bierverv og habilitet/interessekonflikter. Innovasjon og næringslivssamarbeid ved Erlend Smeland og Dag Kvale</p> <p>«Rapport fra arbeidsgruppe» ble sendt ut med sakspapirene. Saken ble grundig presentert i forrige møte. Rapporten omhandler ansatte i kombinerte stillinger.</p> <p>Viktig rapport. Arbeidsgruppen har utarbeidet mer konkretisert veileder og maler som det ønskes erfaring med.</p> <p>OUS vil jobbe med saken utover høsten. Vil samkjøre med UiO om avtale/malverk. HR vil bli involvert. Ahus har deltatt i arbeidet og pekte på at det er viktig å finne like løsninger.</p> <p>UiO har gitt Klinmed oppdrag med å følge opp rapporten. Kvale anbefaler at FL leser vedleggene om retningslinjer og avtalemal.</p> <p>Klinikkleder/avdelingsleder må vurdere habilitet.</p> <p>Kommentarer: Hvordan skal rapporten på nåværende tidspunkt tas videre i den enkelte klinikk? Svar: Vil komme tilbake til forslag til endringer fra institusjonene. Per nå er dette til informasjon om foreliggende forslag og pågående prosess, men det er også mulighet for å starte en diskusjon i klinikkene og komme med innspill til eventuelle endringer.</p>
49/22	<p>Orienteringssaker UiO</p> <ul style="list-style-type: none"> • E-læringskurs i personvern og medisinsk og helsefaglig forskning ved UiO. Prosjekter hvor UiO er forskningsansvarlig institusjon. For UiO forankrede prosjekter har UiO utarbeidet et e-læringskurs i personvern. Kurset vil være obligatorisk. • Vit. utstyr kl. II – summen økes fra 200 000 - 1. mill. til 200 000 - 2.5. mill. Kommer utlysning etter at tildeling av midler fra UiO sentralt til vit. utstyr kl. 1 er kjent.
50/22	<p>Orienteringssaker OUS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opplegg for Ledelsens gjennomgang (LGG) oktober 2022 – tema forskning:

- *Forskningsansvarlig har ansvar for at forskningen er forsvarlig* – klinikkenes oppfølging av helsetilsynets rapport [lenke](#)
- *Retningslinje om forskningsetikk og forskningsintegritet* – oppfølging i klinikkene [lenke](#)

Se bestilling utsendt til klinikkene ved klinikkledelsen og diskuter gjerne i klinikkenes forskningsutvalg og/eller andre relevante fora i klinikken i forkant av LGG.

Merk: aktivitetsrapport er sendt ut til forskningslederne for intern oppfølging, men vil denne gang ikke være tema i LGG.

- Status for implementering av Forskningsportalen i HSØ.
Forskningsportalen skulle tas i bruk 25. august, nå er full åpning av portalen utsatt til 10.november. Viktige avklaringer med den regionale prosjektgruppen og Sykehuspartner har blitt gjort underveis i pilotperioden. Løsningen er ennå ikke fullt ut testet av OUS-forskere. Funksjonalitet som planlegges: Plass på server, datalagring, regning, programkiosk. Mulighet for HSØ-forskere å samarbeide gjennom portalen. Skal bli mulig å samarbeide med eksterne forskere gjennom filsluse. Det satses på mest mulig selvbetjeningsløsninger.
- Status NorTrials støttemidler (studiepersonell) – forslag til intern fordeling i OUS presentert av forskningsdirektør.

Kommentarer:

BAR – mange av oppdragsstudiene ved BAR er kreftstudier.

Viktig med bidrag med finansiering av studiesykepleier. HLK kunne også vært tilgodesett gitt at hjertesykdommer er blant de nasjonale satsingsområdene i NorTrials.

KRN- flaskehals. Trenger midler til allerede pågående prosesser. KRN følger opp.

Innspillene som ble gitt i møtet vil bli vurdert nærmere av forskningsdirektør før endelig tildeling.

51/22	Aktuelle saker fra forskningslederne <i>Ingen saker</i>
52/22	Eventuelt <i>Ingen saker</i>